مخار نامه عطار نشابوری باب سی ویکم: در آنکه وصل معثوق به کس نرسد

. فهرست مطالب

ثماره ۱: چندین در بسته بی کلیدست چه سود ثاره ۲: کس از می معرفت ندادست نشان ۴ ثهاره ۳: چون نبیت رهی به بیچ مونی کس را ۵ ثماره ۴: دل موخگان كه نفس ميفرسايند ثاره ۵: آنها که به عثق کوی بردندېمه شاره ۶: عقلی که کال در جنون میپند ثاره ۷: دل باغم عثق پای ناورد آخر شاره ۸: گاہی ز سلوک عقل حون نناسیم شاره ۹: دستی که برین شاخ برومندرسد

17	ثهاره ۱۰: عاشق تن خود باغم پیوست دمد
١٣	شاره ۱۱: هر دل که ز دوق آن حقیقت جان یافت
14	شاره ۱۲: چون کس نرسد به وصل د نخواه ای دل
10	ثماره ۱۳: ای دل زپی دلیل نتوانی شد
15	ثماره ۱۴: اندر طلب حضرت جاوید آخر
14	ثاره ۱۵: دل کم شدو در ره الاہی ابتاد
1.4	ثاره ۱۶: نه بیچ کسی به زندگانیش گرفت
19	ثاره ۱۷: آن ذوق که در شکر چثیدن باشد
۲.	ثاره ۱۸: ای مانده به زیر پرده! او کی باشی
Y1	ثاره ۱۹: چومهرهٔ میسربازی ای سروسهی

***	شاره ۲۰: کر بندامیدو ^ص ل او بت ترا
**	ثهاره ۲۱: هم هرساعت در ره تاریکتری
74	شاره ۲۲: کرکنج به تورسید پنهان میدار
70	شاره ۲۳: ذرات جهان در اشتیا قندېمه
78	شاره ۲۴: ای کاش ترا دیدهٔ دیدن بودی
**	شاره ۲۵: تا حان دارم ہمچو فلک میپویم :
7.	شاره ۲۶: کر شایم نه روی شافتن است
79	ثاره ۲۷: درداکه زبی نشان نشانم نرسید
٣.	شاره ۲۸: نه دل دارم نه جان نه تن چتوان کر د
٣١	شاره ۲۹: تاچند غم این ره پر بیم کشیم

٣٢	شاره ۳۰: چون يار نميكند دمي بهرميم
٣٣	شاره ۳۱: من عاش زار روی یارم چکنم
44	شاره ۳۲: هرجان که فدای روی او نتوان کر د
٣۵	ثماره ۳۳: دل تحفهٔ دلنواز نتوان آ ورد
48	شاره ۳۴: کنجت باید به رنج خوباید کرد
**	ثهاره ۳۵: دل در طلبش بجان کر قیار آمد
٣٨	ثماره ع۳: حون نبیت دلم راجز ازو دلجویی
٣٩	ثاره ۳۷: کوکس که چوبوده کشت نابوده نشد
۴.	شاره ۳۸: ای دل چو حجاب و پرده در کاربسی است
41	ثاره ۳۹: ہمچون شمعی چند کدازم چکنم

47	شاره ۴۰: درداکه قرار از دل سرمتم رفت
۴۳	شاره ۴۱: گفتم: جانا بیچ کسی جانان یافت
44	شاره ۴۲: ای دل به امید هم نفس چندروی
40	شاره ۴۴: چون وصل نیامد به کسی اولیسر
45	شاره ۴۴: این کنبد خاکستری پر احکر
47	شاره ۴۵: ای بس که ز شوق چرخ دوّار بکشت
47	ثاره ۶۶: ہم عقل طلسم جسم و جان بازنیافت
49	شاره ۴۷: جانارخ چون تویی به حس نتوان دید
۵۰	شاره ۴۸: چون بادیمی نیایداز سوی توبر
۵۱	شاره ۴۹: جان نتواند بهیچ سنراوار تو کشت :

۵۲	شاره ۵۰: آواز به عثق در جهان خوانهم داد
۵۳	شاره ۵۱: کر در طلبت زروی تومانم باز
۵۴	شاره ۵۲: هر کو کهروصل تو در خوامد خواست
۵۵	ثاره ۵۳: هرکه که من از وصل تو بابی شنوم
۵۶	شاره ۵۴: چون وصل نویک ذرّه نیفیاد به دست
۵٧	ثیاره ۵۵: ای کاش دلم راسرآ ہی بودی
۵۸	شاره ۱۵۶: این خود چه عجاییبت کامنچهای
۵۹	شاره ۵۷: آنهاکه زباغ عثق کل میرفتند
۶.	شاره ۵۸: حاصل زغم عثق توام بدناسیت
۶۱	شاره ۵۹: نادیده تراشرح سروپات خوش است

۶۲	شاره ،ع: گاہی سریدی و کهی پیوستی
۶۳	شاره ۶۱ء: من بی دلم و اکر مرا دل بودی
۶۴	شاره ۶۶: تا پاک نکر دد دل این نفس پرست
۶۵	شاره ۶۶: هر دم ز تو در د بیشتر نحوانهم بر د
۶۶	ثهاره ۶۶: در عثق توبا حاك مكي خوانهم شد
۶٧	شاره ۵۶: جان بوی توجست از دل ناشاد و نیافت
۶۸	شاره عe: زان روز که حسنت علم عثق افراخت شاره ع
۶۹	شاره ۷۶: چون کل یابم بوی تو زومیبویم
٧٠	شاره ۶۸: ای جمله اشارات و رموزم از تو
٧١	شاره ۶۹: هرچند که نیت در رهت دولت یافت

٧٢	شاره ۷۰: در عثق تودل هزار جان ماوان داد ·
٧٣	شاره ۷۱: چون نیست ره هجرترا پایان باز
V ۴	شاره ۷۲: اول زېمه کار جهان پاک شدم
٧۵	شاره ۷۳: میشناسد کسی زبان من و تو
46	ثماره ۷۴: یکتا بودم دو مانی اقباد مرا
YY	شاره ۷۵: حون وصل تو محم آ شائی انداخت
٧٨	شاره ۷۶: هم عمر به بوی تو به آخر بردیم
٧٩	شاره ۷۷: تا بی رخ یار محرمم بنشته
٨٠	شاره ۷۸: که قصد دل متخم میداری

شاره ۱: چندین در بسته بی کلیدست چه سود

چندین دربته بی کلیرست چه سود پیراین یوسف است یک یک ذرّه یوسف زمیانه ناپریدست چه سود

شاره ۲: کس از می معرفت ندا دست نشان

کس از می معرفت ندادست نثان کشتی نثان بروست وز عین عیان

آن می به قرابه سربه مهرست مدام مردم به قرابه می برآ رند زبان

شاره ۳: حون نيست رسې په پيچ سوني کس را

چون نیت رہی ہہیچ سوئی کس را جزخون خوردن ناندرویی کس را هرکس کوید که کر دم آن دریانوش خود تر نشداز وی سرمویی کس را

ثماره ۴: دل موخگان که نفس میفرسایند

دل موخگان که نفس میفرسایند بربوی وصال باد میپیایند بس دور ربیت ماکرا بنایند بس بسته درست ماکرا بکشایند

شاره ۵: آنها که به عثق کوی بردند همه

آنهاکه به عنق کوی بردندیمه نقش دوجهان زدل سردندیمه صدبادیه هر تخط سپردندیمه گاکرسنو تشنه بمردندیمه

شاره ع: عقلی که کال در جنون میسند

على كه کال در جنون مىيند بنياد و جود حاك و خون مىيند

چشمی که دو کون در درون میبیند مشی رک و اسخوان برون میبیند

شاره ۷: دل باغم عثق پای ناورد آخر

دل باغم عثق پای ناورد آخر چون شمع ز سوختن فرومرد آخر

میفت که دروصل در دریانیت این آب چکونه میتوان خور د آخر

شاره ۸: گاہی زسلوک عقل جون نساسیم

گاہی زسلوک عقل چون نناسیم گاہی زسلوک عقل چون نناسیم زان کشت نهان حقیقت از دیدہ ٔ خلق تادر طلبش قیمت او شاسیم

شاره ۹: دسی که برین شاخ برومندرسد

وسی که برین ثاخ برومندرسد از همت جان آرزومندرسد

زين عالم بينهايت بي سروبن نود چند به مارسدو تا چندرسد

شاره ۱۰: عاشق تن خود باغم پیوست دمر

عاشق تن خود باغم پیوست دمد هردم آبی در دل سرمت دمد با به برساز دخوش و سنرار شود از معثوثی که وصل او دست دمد

شاره ۱۱: هردل که ز ذوق آن حقیقت جان یافت

آن رامشین که یک دمش نتوان دید آن رامطلب که هرکزش نتوان یافت

هردل كه ز ذوق آن حقیقت جان یافت هرچنر که یافت جامه نیجانان یافت

شاره ۱۲: حون کس نرسد به وصل د نخواه ای دل

توہم نرسی چند کنی آ وای دل! میپنداری که ره توان بردېږو هرکز نتوان بردېږو راه ای دل!

حون کس نرسد به وصل د نخواه ای دل!

شاره ۱۳: ای دل زیی دلیل نتوانی شد

ثماره ۱۴: اندر طلب حضرت حاوید آخر

اندر طلب حضرت جاوید آخر ماندی تومیان بیم وامید آخر

یک ذرّه وجودست و دیک ذره چندی تابد فروغ خورشد آخر

شاره ۱۵: دل كم شدو در ره الابي اسآد

 شاره ۱۶: نه پیچ کسی به زندگانیش کرفت

تویشه ٔ عاجزی و او صرصر تند بنشین توکه هرکز نتوانیش کرفت

نهیچ کسی به زندگانیش کرفت نیزبه مرک جاودانیش کرفت

شاره ۱۷: آن ذوق که در سکر چثیدن باشد

آن ذوق که در نگر چیدن باشد مندیش که در نگر شنیدن باشد زنهار مدان اگریدانی اورا کان دانستن بدورسیدن باشد

شاره ۱۸: ای مانده به زیر پرده! او کی باشی

ای مانده به زیریرده! او کی باشی گه خفیة و گاه خورده ، او کی باشی

کفرست حلول چنداز کفرو فضول او بست و تو بست کرده ، او کی باشی

شاره ۱۹: حو مهرهٔ میربازی ای سروسی

چوممره ٔ مِمربازی ای سروسی چون از کهر حقیقتی حقه تهی هرکه که بمی حقی به دست توبود زنهار چنان کن که ز دستش ند هی شاره ۲۰: کر بندامیدوصل او بست ترا

کر بندامیدوصل او بست ترا بندیش که بیچ جای آن بست ترا

عاجز بنشین و پای در دامن کش در دامن او کجارسد دست ترا

شاره ۲۱: هم هرساعت درره ماریکتری

هم هرساعت در ره تاریکتری هم هرروزی به دیده باریکتری مروزی به دیده باریکتری هرکزچو به وصلش نرسد پیچ کسی چندانکه روی به پیچ نزدیکتری

شاره ۲۲: کرکنج به تورسدینهان میدار

ر گرنج به تورسد پنهان میدار ورنه بنشین مصیت جان میدار

گر شادی وصل اوبه تومینسرسد باری رسدت ماتم هجران، میدار

شاره ۲۳: ذرات جهان در اشتیا فندیمه

ذرات جهان دراشیا قندیمه اجزای فلک به عثق طاقندیمه از هرچه که بست و هرکه خوابی کوباش امید بیر، که در فراقندیمه

شاره ۲۴: ای کاش ترا دیدهٔ دیدن بودی

ای کاش ترا دیده ٔ دیدن بودی یاکوش مراہیج شنیدن بودی در کرّی و کوریم نبایتی بود گریک سرموروی رسیدن بودی

شاره ۲۵: تا جان دارم تمچو فلک میپویم

تا حان دارم بمچو فلک میپویم ن

آن چنرکه کس نیافت آن مطلبم

شاره ع۲: کر شاہم نه روی شافتن است

گر بشائم نه روی بشآفتن است ور سریایم نه کنج سریافتن است

زين يافتنى كەعىن نايافتن است

جز حسرت وخون دل چه برخوامد خاست

شاره ۲۷: درداکه زبی نشان نشانم نرسیه

درداکه زبی نشان نشانم نرسید وزبحرعیان عین عیانم نرسد عمری من نشنبر اب دریایی بنشتم و قطرای به جانم نرسد

شاره ۲۸: نه دل دارم نه جان نه تن چتوان کر د

نه دل دارم نه جان نه تن چتوان کر د از خور شیری کزومهه کون پرست یک ذرّه نمیرسد به من چتوان کر د شاره ۲۹: تاچندغم این ره پر بیم کشیم

تا چند غم این ره پر بیم کثیم برچیره زخون، جدول تقویم کثیم کر دست به دامن وصالش نرسید کو پای که در دامن تسلیم کثیم

شاره ۳۰: حون یار تمیکند دمی بهدمیم

چون یارنمیکند دمی به دمیم ور درجمه عمریک دم آید برمن باکوشه نشاندم زنامحرمیم

شاره ۳۱: من عاشق زار روی یارم چکنم

من عاشق زار روی یارم چکنم از معتلفان کوی یارم چکنم گر دیده ^{*} من شوند ذرّات دو کون نتوان نکریست سوی یارم چکنم

شاره ۳۲: هرجان که فدای روی او نتوان کر د

هر حان که فدای روی اونتوان کر د از گنگ نظر به سوی اونتوان کر د

از طره ٔ او سخن توان گفت ولیک انگشت به پیچ موی او نتوان کر د

شاره ۳۳: دل تحفهٔ دلنواز نتوان آورد

دل تحفه ٔ دلنواز نتوان آورد دل کیست که جان فراز نتوان آورد خواهی که جال دوست در چشم آری دیابه سکره باز نتوان آورد

شاره ۳۴: کنجت باید به رنج خوباید کر د

گنجت باید به رنج نوباید کرد جان وقف بلای عثق او باید کرد در پنجهٔ شیراو قادن به از انک باونفسی پنجه فروباید کرد

شاره ۳۵: دل در طلبش بحان کر فتار آمد

دل در طلبش بجان گرفتار آمد جان نیز چوشمع عاشق زار آمد کس ره نیز در دو که آن ماه دو کون آن مخطه نهان شد که پدیدار آمد

شاره ع۳: حون نيست دلم راجز ازو دلجويي

یون نیت دلم را جزازو د بجویی سرکشهٔ شدم کر دجهان یون کویی

چه غصّه بدین رسد که از ملک دو کون اورادارم وزو ندارم بویی

شاره ۳۷: کوکس که چوبوده کشت نابوده نشد

کوکس که چوبوده کشت نابوده نشد وز آس بپرسرنکون سوده نشد بس کس که خیال چرخ پیمودوبسی تا جله فرو شدندو فرموده نشد

شاره ۳۸: ای دل جو حجاب و پرده در کاربسی است

خون نورکه درین حجاب خون خوار بسی است حون در ره او خرقه و زنار بسی است از دیده نهان است که اغیار بسی است

ای دل چو حجاب و پرده در کاربسی است

شاره ۳۹: بهچون شمعی چند کدازم چکنم

بمچون شمعی چندگدازم چکنم سیاب شدم تنرچه مازم چکنم ای بس که ز ذرّه ذرّه، جسم عمریش میبازنیا بمش چه سازم چکنم

شاره ۴۰: درداکه قرار از دل سرمتم رفت

درداکه قرار از دل سرمتم رفت خون شددلم وامیه پیوستم رفت بربوی وصال اونشتم عمری او دست نداد و جله از دستم رفت

شاره ۴۱: گفتم: جانامیچ کسی جانان یافت

یاد ہمہ عمر آن چہ ہمی جست آن یافت بس زود بود ہنوز کر بتوان یافت گفتم: جانا بیچ کسی جانان یافت گفت: از پس صدهزار قرن ای عاقل

شاره ۴۲: ای دل به امید هم نفس چند روی

ای دل به امید نم نفس چندروی توبیج نبی درین بهوس چندروی اوخور شیرست از آسمان میباید توسایه ^نبرزمین سپ چندروی

ثماره ۴۳: حون وصل نیامد به کسی اولیتر

چون وصل نیامد به کسی اولیتر بی همنفسی هرنفسی اولیتر چون نیبت به وصل اورسیدن ممکن در هجر کریختن بسی اولیتر شاره ۴۴: این کنید خاکستری پر احکر

این کنبد خاکسری پراخکر که درخونم کثیروکه خاکسر ازغصه آن کزونمییافت خبر از سرمثیدبه پای واز پای به سر

شاره ۴۵: ای بس که زشوق چرخ دوّار بکشت

آن کشن او چه مود حون پیوسته بریک جایست اگرچه بسیار بکشت

ای بس که زشوق چرخ دوّار بکشت سرکشة شب و روز چوپرگار بکشت

شماره عر۴: هم عقل طلسم حسم و حان بازنیافت هم عقل طلسم جسم و جان بازنیافت هم عقل طلسم جسم و جان بازنیافت خور شید هزار قرن بر پهلوکشت کیک ذرّه سراپای جهان بازنیافت

شاره ۴۷: جانارخ چون توبی به حس نتوان دید

جانارخ چون تویی به حس نتوان دید وصل تو به دو دست تهی نتوان یافت روی تو به دو چشم نجس نتوان دید

شاره ۴۸: حون بادېمي نيايداز سوي توبر

چون بادیمی نیایداز سوی توبر کی چشم اقد به پرتوروی توبر چون مینرسد دست به یک موی توبر آن به که دیم جان به سرکوی توبر

شاره ۴۹: حان نتواند بهیچ سنراوار تو کشت

جان نتواند میچ سنراوار توکشت دل نتواند محرم دیدار توکشت ای برشده بس بلند! کس نتواند در کر دسرایرده ٔ اسرار توکشت

شماره ۵۰: آواز به عثق در حهان خواهم داد

آواز به عثق در جهان خواجم داد پس شرح رخ تو سنربان خواجم داد

چون زهره ندارم که به روی تورسم برپای تو سرنهاده جان خواهم داد

شاره ۵۱: کر در طلبت زروی تومانم باز

کر در طلبت زروی تومانم باز در کوی توتن فرود ہم دریک و تاز گر دست طلب به وصل رویت نرمد سربرپایت بسربرم عمر دراز

شاره ۵۲: هر گو کهروصل تو در خوامد خواست

هر کو کهروصل تو در خوامد خواست اول قدم از دو کون برباید خاست

صد دیاموج منرندازغم این این کار، به اسکی دو، کجا آیدراست

شاره ۵۳: هرکه که من از وصل توبایی شوم

هرکه که من از وصل توبایی شوم شب خوش بادم که یاد خوابی شوم

شاره ۵۴: حون وصل تو يک ذرة نيفتاد به دست

تون وصل تو يک ذرّه نيفتاد به دست جزباد چه دارد دل ناشاد به دست

ازوصل تو چون به دست جزبادی نبیت باحاک شدم بی سروین باد به دست

شاره ۵۵: ای کاش دلم راسرآ می بودی

جان را زوصال توپناهی بودی باری سرمویی به توراهی بودی

ای کاش دلم را سرآ ہی بودی گرچه شدام حون سرموئی بی تو

شاره ع۵: این خود چه عجایست کامنچهای

این خود چه عجایبت کامنجهای هر محظه هزار شور انگنجهای دیدار تو چون زحدّ ما بود دریغ صد پرده زهر درّ و در آویخهای

شاره ۵۷: آنها كه زباغ عثق كل ميرفتند

آنها که زباغ عثق گل میرفتند از غیرت توزیر زمین به مقند و آنان که زوصل توسخن میکفتند با حاک یکی شدندو درخون خفتند

شاره ۵۸: حاصل زغم عثق توام بدنامیت

حاصل زغم عثق توام برنامیت وین برنامی جله زبیآرامیت بربوی وصال تو، من خام طمع میوزم واین سوختنم از خامیت

شاره ۵۹: نادیده تراشرح سروپات خوش است

نادیده تراشرح سروپات خوش است مارا مه وقت خوشی تست مراد پ بی تو بمیریم چ بی مات خوش است

شاره ۶۰: گاهی سریدی و کهی پیوستی

گاهی ببریدی و گهی پیوستی گاهی بکثادی و گهی دربتی چون در دو جهان نبود کس محرم تو دربر همه بستی و خوشی . منشتی شاره ۱ع: من بی دلم واکر مرا دل بودی

من بی دلم واکر مرادل بودی کی دبیشم این ہمه مثل بودی ازوصل تو جزمحال حاصل بودی!

کردم برمحال عمر ضایع ، وی کاش

شاره ۶۶: تا پاک نگر دد دل این نفس پرست

تاپاک نکر دو دل این نفس پرست دستم نده بر سرکوی تونشت تاعثق توبر بهم نزند هرچه که بست ندمد سرمویی زسرموی تو دست شاره ۴۶: هردم زتو درد بیشر خواهم برد

هردم ز تو در دبیشتر خواهم برد هر بخطه مصیتی دکر خواهم برد چون نیت به جشن وصل تو راه مرا درماتم خود عمر بسرخواهم برد

شاره ۴۶: در عثق توباحاك مكي خواهم شد

در عثق توباحاك يكي خواېم شد سرگته ترازه رفلكي خواېم شد در کر د توهرکز نرسم ميدانم کر بياري وراند کې خواېم شد

شاره ۵ع: جان بوی تو حست از دل ناشادو نیافت

جان بوی تو جست از دل ناثاد و نیافت وان کس که نثان زوصل تو جست بسی دروادی حاکساری افتاد و نیافت

ثماره عرع: زان روز که حسنت علم عثق افراخت

زان روز که حنت علم عثق افراخت هرچنر که دید پرده ٔ روی تو ماخت دادی به درا به یگد کر مثنولی تا با تو کسی می نتواند پرداخت

شاره ۷۶: حون گل يابم بوي تو زوميبويم

چون گل یابم بوی تو زو میبویم چون کوهروصل توبه کس مینرسد کم زان نبود ماکدازو میکویم

شاره ۸ع: ای حله اشارات و رموزم از تو

پوسته یجوزولایجزم از تو صد کونه حجاب است سوزم ان

ای جله اثارات و رموزم از تو پیوسته یجوز و لایجوزم از تو

كمكداخة حون برف تموزم ازتو صدكونه حجاب است منوزم ازتو

شاره ۶۹: هرچند که نیست در رست دولت یافت

هرچند که نیت در رست دولت یافت مردند بمه زآرزوی لذت یافت

سچون وصل ترا فراق توبراثرست دنل در طلب تو خوشتراز عزّت یافت

شاره ۷۰: در عثق تودل هزار جان باوان داد

در عثق تودل هزار جان ماوان داد تن درستم هویه نهجران داد چودید که ره نبیت به وصلت هرکز خون کشت و به صدهزار زاری جان داد

شاره ۷۱: حون نیست ره هجر ترایایان باز

چون نیت ره هجرترا پایان باز پس چون بکثایم کره هجران باز ای باشم فقاده از جانان باز چون کودک شیرخواره از سپان باز

شاره ۷۲: اول زممه کار جهان پاک شدم

اول زممه کار جهان پاک شدم دستم چوبه دامن وصالت نرسید سرد. کفن هجر توباحاک شدم

شاره ۷۳: میشناسد کسی زبان من و تو

میشناسد کسی زبان من و تو سیرون زجهان است جهان من و تو

دوری زچه افتاد میان من و تو

دايم حوتوبامني ومن باتوبه بم

شاره ۷۴: یکتابودم دو مانی افتاد مرا

دمرا درسلطانی کدائی افتادمرا

چندین الم جدائی اقادمرا

يكتابودم دومائى افتادمرا

درلذت قرب حله من بودم و بس

شاره ۷۵: حون وصل تو تحم آ شنائی انداخت

ہجرآ مدودام بیوفائی انداخت

حون وصل توتحم آشائی انداخت كر من بنكويم تو نكوميراني آن راكه ميان ماجدا ئي انداخت

شاره ۷۶: هم عمر به بوی توبه آخر بردیم

ہم عمر بہ بوی توبہ آخر بردیم ہم لوح دل از نقش جہان بسردیم زاميدوصال وبيم ہجرت هرروز صدبار نریتیم وصدره مردیم

شاره ۷۷: تا بی رخ یار محرمم بنشته

تابی رخ یار محرمم بنشته برخاسهای به صدغم بنشته این نادره بین که یار بی تیغ مرا خود کشته و خود به ماتمم بنشته

شاره ۷۸: که قصد دل ممتخم میداری

که قصد دل متخم میداری که عزم به خون ریختنم میداری چون میداری چون میداری وینویشنم میداری چون میداری